

PORSGRUNN KOMMUNE

Retningslinjer for kunst i offentlig rom

Vedtatt av bystyret i sak 8/94, med endringer i bystyresak 78/01.

Følgende reviderte retningslinjer ble vedtatt i Utvalg for barn, unge og kultur, sak 38/25.

1. Retningslinjer

1.1. Formål

Retningslinjer for kunst i offentlige bygg og byrom skal medvirke til en helhetlig estetisk utforming av offentlige rom i Porsgrunn kommune, og bidra til at profesjonell kunst preger kommunes bygg og uterom. Ordningen skal stimulere til produksjon av kunst av høy kvalitet og bidra til økt interesse for kunst som beriker, engasjerer, skaper refleksjon og bidrar til nye arenaer for kunstopplevelser og samhandling.

Hensikten med ordningen er å:

- bidra til et attraktivt og levende bymiljø
- gi brukerne og befolkningen anledning til å oppleve kunst i deres kontakt med kommunale bygg og uterom
- bidra til økt trivsel gjennom opplevelse av kunst
- bidra til økt forståelse av kunst
- bidra til aktiv kunstformidling
- styrke identitet og skape attraksjon
- bygge opp en variert kunstsamling i kommunen

1.2 Definisjon

Kunst i offentlig rom kan være alle typer visuell kunst, som for eksempel billedkunst, kunsthåndverk, elektronisk kunst, skulptur, foto, maleri, gatekunst, immateriell kunst, sosiale kunstprosjekt, permanent eller temporært, frittstående eller integrert del av del av bygg eller uterom.

1.3 Aktuelle bygg og uterom som omfattes av ordningen

Kunst i bygg og uterom bør sees i sammenheng med den overordnede byplanleggingen. Ordningen skal prioritere bygg og uterom der mange mennesker ferdes, arbeider eller oppholder seg. Alle bygg med offentlige formål (nybygg, påbygg og rehabilitering) og offentlige uteområder kommer innunder retningslinjer for kunst i offentlig bygg og uterom.

1.4. Kriterier for valg av kunst

Ved valg av kunst til offentlig bygg og uterom skal det tilstrebes:

- krav til kunstnerisk kvalitet blir et overordnet hensyn og nyskapende kunst vektlegges
- fremme mangfold, likestilling og et bærekraftig miljø
- at kunsten er tilpasset stedets karakter og funksjon
- at det tas hensyn til brukernes interesser
- at det er en rimelig fordeling mellom kunstarter representert i kommunen
- at krav til vedlikehold er håndterbart

1.5 Økonomi

I forbindelse med hvert enkelt vedtatt byggeprosjekt og parkanlegg, skal det avsettes minimum 1% av byggebudsjett til kunst. Beregningsgrunnlaget er 1 % av entreprisekostnaden, eksklusiv mva. Prosjekteringskostnader og reserver i byggeprosjektet inngår ikke i beregningsgrunnlaget. Midlene avsatt til det enkelte prosjekt skal dekke alle kostnader tilknyttet kunstanskaffelse (inkludert kunstkonsulent, fundamentering og montering).

Ved prosjekter hvor det er avsatt mindre enn kr 100 000, anskaffes kunst i samråd med byggets brukere og arkitekt, og evt. med bistand fra Telemark kunstsenter.

1.5 Ansvarsforhold

Porsgrunn kommune er oppdragsgiver for kunstprosjektene. Virksomhet for kultur og idrett har sekretariatsansvar og ansvar for gjennomføringen av de ulike kunstprosjektene, samt sørge for at det faglige blir ivaretatt i de oppnevnte kunstutvalgene.

Bygg og eiendomsdrift har ansvar for kontrakter med de involverte i kunstprosjektet og signerer på vegne av Porsgrunn kommune som oppdragsgiver.

2. Organisering

2.1 Kunstutvalg

Det oppnevnes et kunstutvalg for hvert enkelt kunstprosjekt. Utvalget har ansvar for at kunstprosjektet blir gjennomført i henhold til retningslinjene. Sammensetningen av utvalget skal sikre at alle sider ved kunstprosjektet blir belyst under planleggingen.

Utvalget har følgende sammensetning:

- kunstkonsulent
- brukerrepresentant for det aktuelle bygg/uterom
- representant for byggherre, oppnevnt av utvalg for barn, unge og kultur.
- byggets arkitekt/landskapsarkitekt

I tillegg deltar følgende med talerett: Byggeprosjektleder fra Bygg og eiendomsdrift og fagansvarlig fra Virksomhet for kultur og idrett. Kunstutvalget er vedtaksdyktige når minst kunstnerisk konsulent og 2 representanter er til stede. Ved stemmelikhet har kunstkonsulenten dobbeltstemme. Slik vektet kunstfaglig kompetanse tyngst.

Kunstkonsulent

Ved større prosjekter lyses oppdrag som kunstkonsulent ut nasjonalt, i mindre prosjekter i samråd med Telemark kunstsenter.

Kunstkonsulenten er utvalgets kunstfaglige representant, med følgende ansvar

- lede kunstutvalget
- orientere om hvilke kunstneriske uttrykk og teknikker som vil være egnet i det aktuelle kunstprosjektet
- presentere og underbygge forslagene på aktuelle uttrykk, teknikker og kunstnere
- utarbeide forslag til kunstplan og ha ansvar for at kunstprosjektet gjennomføres i tråd med godkjent kunstplan
- oppfølgingsansvar for den praktiske gjennomføringen
- kontaktledd mellom utførende kunstnere og oppdragsgiver
- skrive sluttrapport.

2.2. Kunstplan

Kunstplanen er grunnlaget for arbeidet med det aktuelle kunstprosjektet. Den beskriver rammer, intensjon, plassering og valg av kunst med utgangspunkt i kunstutvalgets drøftelser og analyse av stedet og dets brukere. Den redegjør også for fremgangsmåte ved valg av utførende kunstner(e.) Presenterer skisser/tegninger av bygg/uterom og budsjett med kostnader og finansieringskilder. Dessuten fremdriftsplan og tidsramme for kunstverkets levetid.

2.3 Utførende kunstner

Valg av utførende kunstner kan skje på følgende måte:

- direkteoppdrag
- lukket konkurranse med et utvalg av kunstnere som konkurrerer om et gitt kunstprosjekt
- åpen konkurranse
- prekvalifisering som honoreres etter gjeldende satser
- kjøp av ferdig kunstverk fra gallerier, kunstinstitusjoner eller kunstnere

Kunstnerens forpliktelser defineres i kontrakten. Honorar utbetales i tre terminer. Kunstner leverer kunstverket etter godkjente skisser. Ved slutføring av prosjektet og før siste del av honoraret utbetales, skal kunstner levere dokumentasjon og vedlikeholdsbeskrivelse. Kunstner har forsikringsansvar frem til overtakelsesforretning er gjennomført.

3. Slutføring av prosjekter

3.1. Overtakelsesforretning.

Ved slutføring av et kunstprosjekt innkaller Virksomhet for kultur og idrett utvalget til overtakelsesforretning med besiktigelse av kunstprosjektet. Det føres protokoll over hvem som er til stede, eventuelle mangler og hvorvidt verket er overtatt. Når verket er overtatt, opphører kunstnerens forsikringsansvar.

Virksomheten som bruker bygget der kunsten befinner seg, er ansvarlig for å ta hensyn til kunsten i sin daglige drift. Dette innebærer å respektere vernesone for kunst og å unngå at verk forringes eller forstyrres.

Avslutningsrapport

Kunstkonsulenten skriver sluttrapport om kunstprosjektet. Dokumentasjon: Kunstner skal levere dokumentasjonsskjema med grundig beskrivelse av kunstverket, informasjon om materialer og vedlikehold.

Registrering/formidling

Ny kunst registreres i kunstdatabasen Primus og Digitalt museum. Kunstverk skiltes med eierskap, navn, tittel og årstall.